

Drie is meer dan vier: Het belang van groeps grootte op de Lodge

De Lodge biedt een thuis aan jongeren met stevige gedragsproblematiek. De jongeren die op de Lodge verblijven zijn flink belast met een problematisch verleden, vertonen ongepast gedrag dat hun dagelijks functioneren aanzienlijk belemmert en zijn opgegroeid in een instabiele sociaal-emotionele omgeving.

De werkwijze van de Lodge is erop gericht om het patroon onderliggend aan het gedragsproblematiek te doorbreken door de jongeren perspectief te bieden in een relatief stabiele, open en kleinschalige leefomgeving. Vanuit de Lodge kijken we samen met de jongeren naar de toekomst, naar mogelijke en wenselijke vervolgstappen, waarbij een doel is om de ingezette begeleidingslijn vast te houden. Er wordt samen met elke jongere gewerkt aan het ontdekken en ontwikkelen van zijn persoonlijke krachten, het leren wegnemen van obstakels en het aanleren van nieuwe vaardigheden gericht op de normale gezonde ontwikkeltaken, passend bij hun leeftijd. Het beoogde effect hiervan is dat elke jongere de kans krijgt om normatief gedrag te leren ontwikkelen om later goed te kunnen functioneren in de maatschappij als ze volwassen zijn.

Een belangrijke voorwaarde voor het succes van deze benadering is het werken vanuit wederzijdse vertrouwen en persoonlijke binding. Er wordt veel geïnvesteerd in het tot stand brengen en behouden van zogenaamde 'warme relaties' tussen de begeleiders en de jongeren en de jongeren onderling. Hierbij spelen de begeleiders een centrale rol als dagelijkse verzorgers/opvoeders en de context die de Lodge biedt stimuleert de jongeren om broederlijke banden te vormen. De werkzame kracht van deze benadering wordt ondersteund door wetenschappelijke inzichten die laten zien dat de aanwezigheid van warme relaties bijdraagt tot een aanzienlijke vermindering van overmatig externaliserend en problematisch gedrag bij jongeren (Reuben et al., 2015).

Vanuit de perspectief van de jongeren betekent deze aanpak dat ze de ruimte moeten krijgen om te leren wat de dynamiek is die bij dit soort relaties hoort. Door hun problematische achtergrond hebben ze te weinig/geen kansen gehad om een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling door te maken. Op de Lodge leren ze wat gezonde relaties zijn en oefenen ze met het onderhouden van deze relaties in een veilige sociaal-emotionele context.

Om deze veiligheid te waarborgen moet er een balans zijn tussen de beschikbaarheid van intensieve en kwalitatief goede individuele aandacht en begeleiding op belangrijke momenten, en de aanwezigheid van een **behapbaar aantal sociale interactiepartners op de groep** om veilig mee te kunnen oefenen. Hiervoor is het cruciaal om met de juiste groeps grootte te werken. De grote impact van de exponentiele toename van het aantal directe (jongere-anderen) en indirecte (anderen onderling) interacties bij het toenemen van de groeps grootte moet niet worden onderschat. In een groep van 2 jongeren en 1 begeleider is er sprake van in totaal 3 connecties (2x begeleider-jongere, 1x jongere-jongere) die tegelijkertijd gemonitord moeten worden door elk jongere. Bij een groeps grootte van 3 gaat het om 6 connecties, en bij 4 jongeren en 1 begeleider gaat het om zelfs 10 connecties op de groep. Daarnaast moet er ook

rekening worden gehouden met het feit dat er een pool aan begeleiders bestaat, wat voor zowel extra connecties als persoonsgebonden verschuivingen in de dynamiek zorgt. Ook deze interacties moeten ze monitoren.

Door de grote sociaal-emotionele bagage die de jongeren op de Lodge met zich meebrengen, ervaren ze het **aangaan van betekenisvolle en intieme sociale connecties als stressvol**. In een groep van 4 raken de jongeren regelmatig ontregeld door de relatief grote hoeveelheid sociale connecties die ze in de gaten moeten houden en de verminderde individuele aandacht die elk van hen kan krijgen als ze uit balans raken. Uiteindelijk werkt dit nadelig voor het rechtekken van **achterstanden in hun emotionele groei en het socialisatieproces**.

De ervaring van de afgelopen jaren wijst uit dat de jongeren beter gedijen bij een groeps grootte van 3 jongeren. Bij dit aantal is er voldoende individuele begeleiding mogelijk, kunnen ze met een relatief kleine hoeveelheid mensen oefenen met het opzetten en onderhouden van intensieve sociale banden, en blijft het aantal (in)directe sociale connecties op de groep overzichtelijk voor de jongeren. Dit is ook te zien aan de aanzienlijke vermindering van onderlinge conflicten en incidenten, maar ook aan de versnelling in persoonlijke groei van de jongeren op de Lodge. Dit laatste is in overeenstemming met onderzoeksbevindingen die aantonen dat een **gezonde ontwikkeling** van de geestelijke gezondheid van jongeren positief samenhangt met de aanwezigheid van **warme broederlijke relaties**, **negatief met blootstelling aan onderlinge conflicten**, en **negatief met onderlinge rivaliteit voor het krijgen van aandacht en een gelijke behandeling door hun verzorgers krijgen** (Buist et al., 2013).

In conclusie, de Lodge biedt de jongeren een unieke context en een kans om zich zoveel mogelijk te ontwikkelen richting het normale. Dit vraagt om een zorgvuldige afstemming van individuele (bijv. **hun beperkte sociaal-emotionele belastbaarheid**) en **groepsfactoren** (bijv. groeps grootte en -samenstelling), zodat de jongeren zo optimaal mogelijk gebruik kunnen maken van deze kans. De hoge intensiteit van de begeleiding in combinatie met het leven in groepen van 3 lijkt op dit moment een sleutelement te zijn voor het boeken van successen op de Lodge. Deze jongeren verdienen de mogelijkheid om in een voor hun optimale context te wonen, waarin ze kunnen leren ervaren hoe het is om als individu sterk te staan door samen te zijn.

Dr. Inti Brazil

Forensische en Cognitieve Neuropsycholoog

Hoofdonderzoeker - Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour

Universitair Hoofddocent Neuropsychologie - Radboud Universiteit

Coördinator - De Lodge